

“Effe dubbel!”

Sas Boot-Ton

www.gopher.nl

Svenborg, zondagavond

Lieuwe vroeg zich af hoe hij met Nora in gesprek kon komen, want ze zat aan het andere eind van de tafel. Hij had zich bescheiden opgesteld toen ze het restaurant waren binnen gekomen. Hij was tenslotte te gast bij zijn gasten. Mees was tot Lieuwes grote ergernis, als eerste gaan zitten en had luidkeels geroepen dat hij een olifant op kon, waarop één van de gasten had gezegd: "I say! In het Verenigd Koninkrijk zouden ze zeggen: 'you could eat a horse.'" Lieuwe had de man met samengeknepen ogen wantrouwend bekeken. Die gozer had al meer irriterende uitspraken op zijn naam staan en Lieuwe besloot dat hij niet naast hem terecht wilde komen en ook niet naast Mees. Dan hoefde hij zich niet voortdurend te schamen. Hij manoeuvreerde zich onopvallend richting Nora, die hij erg graag beter wilde leren kennen. Hij hoopte dat hij tussen haar en Gerben kwam te zitten. Dan had hij misschien een leuke avond. Maar de blonde dochter van Nora bemoeide zich met de tafelschikking en Lieuwe werd zonder pardon tussen haar en die vriend van haar met zijn idiote uitspraken gezet, schuin tegenover Mees. Lieuwe bestelde een halve liter bier bij een twee meter lange Deense schone in een wit schortje, met een elektronisch notitieboekje. Hij goot het gouden, schuimende vocht in drie slokken naar binnen. Behalve een boterham met pindakaas om kwart voor één en een tweede om kwart over drie, had hij de hele middag niets gegeten en hij rammelde van de honger. Het bier vulde het gapende gat in zijn maag en maakte hem weer een beetje gelukkig.

"Mam," riep Gabriëlla over tafel, "mam, mogen we bitterballen bestellen?"

“O, kindje,” ze Nora, “dan eet je straks niets meer.”

“Ah toe nou mam, we hebben de hele dag niets gehad.”

“Goed hoor kindje.”

Lieuwe keek haar aanminnig aan. Hij dacht aan zijn eigen moeder. Zijn moedertje was nu zevenenzeventig. De laatste keer dat hij haar had gezien was op haar verjaardag in januari. Van dergelijke feestelijkheden thuis bleven de hapjes bij de borrel, de catering en zijn moeders repeterende vraag: “Eet je wel genoeg jongen? Neem nog een beetje”, hem altijd het beste bij. Sinds hij de huiselijke haard had verlaten bestonden zijn maaltijden hoofdzakelijk uit boterhammen met pindakaas of een gebakken ei. Op een kortstondige periode na, toen hij met een vrouw leefde die alleen macrobiotisch dertiggranenbrood in huis haalde waar hij z’n kronen op brak terwijl hij de rest van de dag bol stond van de gassen van alle bonen en linzen die ze hem ’s avonds voorschotelde. Silia. Waarom dacht hij ineens aan Silia? Silia kon beslist niet koken, maar ze was wel altijd zorgzaam geweest. Erg zorgzaam. Ze had net zo’n vriendelijk gezicht als Nora. En ze was net zo zacht. Ze aaide altijd met haar hele hand over zijn haar, alsof hij een kleine jongen was. Hij herinnerde zich ineens hoe rustig en tevreden hij daar van werd en hij verlangde er intens naar, dat Nora zo over zijn haar zou strijken.

Toen de Deense dame weer voorbij kwam met haar draagbare computer bestelde hij nog een halve liter bier en een Gammeldansk ernaast.

“Kapitein,” sprak het mens naast hem, “I say.”

“Ik heet Lieuwe”, zei Lieuwe en hij zuchtte. Z’n haargrens schoof van ergernis naar achteren.

Gabrielle giechelde. “Horen jullie dat jongens, Siebje noemt hem kapitein, ach gottekens toch, wat zegt mijn Siebje dan? Hm?”

“I say,” zei Sieb gewichtig, “ik dacht, ik geef wat blijk van respect. Hè? Iedereen is de hele dag al zo negatief. Ik wou maar even zeggen. Hij is de kapitein tenslotte. Dat is niet gering. Hear, hear!” En hij hief uitbundig zijn glas.

Gerben wreef over zijn gezicht met twee handen tegelijk. Roel zei dat hij helemaal niet negatief was. Gertruud zei: "Ik ook niet." Jozias blik was zwart en hij staarde naar de kroonluchter, Hannelore sloeg brullend van het lachen met twee handen op tafel en Nora zei: "Gabriëlla kindje, je wilde toch nog bitterballetjes? Nou? Hier is het meisje. Vraag het dan."

"Yes!" brulde Mees door alles heen, "bitterballs! Yes!"

"Yes," brulde Roel met hem mee en sloeg hem joviaal op z'n schouder, "bitterbóls!"

"Ze kennen hier helemaal geen bitterballen", mompelde Lieuwe kwaad.

"Wat zegt U?" vroeg Sieb.

"Niets", zei Lieuwe.

Er ontstond een moeizaam gesprek met de serveerster over het Hollandse verschijnsel bitterbal. Midden in de chaotische conversatie tussen de rijzige gediensstige, Gabriëlla, Roel en Gerben - vooral de laatste twee genoten zichtbaar van de verwarring - ging de Deense de Engelstalige kaart halen en wees daarop zakelijk en beslist de voorafjes aan. Bitterballs stonden er niet bij.

"O," jammerde Gabriëlla, "ze hebben hier niets!"

"I say", zei Sieb. "Ik vond het al een riskante onderneming, dat Denemarken."

"O ja Sieb?" zei Hannelore. Jozias haalde diep adem, maar voor hij iets kon zeggen ging Henk ineens in een vertraagde beweging recht-op zitten en stak een wijsvinger omhoog terwijl hij door z'n brilletje op de menukaart tuurde.

"Kijk jongens", sprak hij langzaam en op vriendelijke toon. En iedereen keek. Iedereen keek naar Henk en hield de adem in, want Henk sprak.

"Kijk," zei hij nog eens en nu opgetogen, "ze hebben Graved Lacks", hij keek verwachtingsvol de kring rond en zette de toppen van z'n duim en wijsvinger op elkaar. "Dat is een heerlijke Deense specialiteit. Laten we dat nemen." Hij knipperde blij met zijn ogen

achter zijn bril naar Nora. “Vind je niet lieve?”

Nora keek haar man liefdevol aan. “O ja schat, als jij het zegt. Het lijkt me heerlijk.”

Iedereen blies uit. Er ontstond even wat wind op tafel en de serveerster moest de kaarsjes opnieuw aansteken, maar toen kon ze een bestelling van zeventien Graved Lacks in haar computertje tikken.

“Ha, ha Gabriëlla,” riep Roel, “dat wordt een bitterbalvrije week.”

“Nou,” suste Isaura, “ze zullen toch wel ergens bitterballen verkopen. Aan de Spaanse kust koop je ook overal broodje kroket hoor.”

“Ja dat is zo”, zei Gertruud.

“Als er genoeg gas zou zijn dan kan ik ze zelf maken. Hè mam? Ik maak heerlijke bitterballen.”

“O ja kind, maar we zouden die arme Lieuwe niet meer met het gas plagen vandaag hè?”

“O nee, dat is waar ook”, giechelde Gabriëlla. “We zeggen heus niets meer over het gas hoor.”

Lieuwe vond Gammeldansk weliswaar niet te drinken maar het alcoholpercentage van het bruine goedje was zeer bevredigend en als je het met een flinke slok bier wegspoelde bleef de smaak niet zo lang in je mond kleven.

“Morgen is ’r weer gas”, zei hij met een dikke tong. Hij had zich voorgenomen het goede nieuws voor zich te houden voor het geval er weer wat tussen zou komen. Maar hij voelde nu en onmiddellijk de behoefte om zijn reputatie enigszins te herstellen. Verlangend naar het resultaat staaarde hij naar Nora. Ze lachte blij naar hem.

“O ja?” riep ze over tafel. “Wat fijn. Heeft U het kunnen regelen met uw collega?”

“Komt die Willem met z’n schip?” vroeg Gertruud.

“Nee, iemand anders, ...” Lieuwe moest even pauzeren, de alcohol kwam hard aan, “met de auto ... komt een paar flessen brengen.” Hij dacht aan Joop en diens onbetrouwbare karakter en bad in stilte dat morgen Joop zijn eigen reputatie geen eer aan zou doen.

“Nou wat fantastisch”, zei Gertruud en ze knikte hem hartelijk toe.

“Het lijkt mij heerlijk om zulke loyale collega’s te hebben.”

“Bedoel je daar soms iets mee?” vroeg Gerben met opgetrokken wenkbrauwen.

“Ha oom Gerben,” riep Roel, “vertel eens Gertruud, hoe is oom Gerben als baas?”

“Jouw oompje, Roel ...,” begon Gertruud. Ze draaide zich naar Roel en Lieuwe verstond niet wat ze zei.

Hij haalde diep adem en scheurde moeizaam zijn blik los van Nora die zich vooral om het welzijn van Henk leek te bekommeren. Hij draaide zich naar zijn buurvrouw.

“En wat doe jij voor je vak”, vroeg hij plichtmatig.

“Ik ben tolk-vertaalster”, zei Gabriëlla.

“O maar niet in het Deens dus, dat is jammer.”

“Nee, maar wel in het Frans, Engels en Spaans. Ik kan simultaan van Frans naar Engels en Engels naar Frans vertalen.”

Lieuwe keek haar verbaasd aan. “Da’s heel knap!” zei hij oprecht en met de nodige consumptie.

“Dat moet je mijn familie vertellen,” zei Gabriëlla treurig, “die vinden mij een dom blondje omdat ik alleen maar een taal geleerd heb. Dat kan iedereen, vinden ze.”

“Maar je moeder toch niet”, zei Lieuwe. “Ik bedoel, dat vindt zij toch niet, dat dat dom is bedoel ik.” En hij maakte van de gelegenheid gebruik om weer even naar Nora te kijken.

“Nee, mama niet, de schat. Die had het ook goed gevonden als ik had geleerd om kanten kleedjes te knippen.”

“En die broer van je, wat doet die?”

“Welke? Roel? Die heeft drie studies gedaan.”

“O, maar geen een afgemaakt zeker.”

“Jawel, allemaal. Iets met politiek en internationale betrekkingen en geschiedenis en nog iets. Ik weet het allemaal niet.”

“O, echt waar? Goh. Ik meende dat die oom van je zei, nou ja, laat ook maar.”

“Wie? Oom Gerben? O, maar die interesseert zich niet zo voor

ons hoor. Mijn moeder denkt dat hij autistisch is, of homo of allebei. Hij is in ieder geval nogal gefrustreerd geloof ik.”

Lieuwe nam een enorme slok van zijn bier. Hij kon zich niet voorstellen dat Nora zulke dingen over haar broer zei. Bovendien had hij Gerben uitstekend gezelschap gevonden de afgelopen dagen. En sturen kon hij ook. Lieuwe vond het prettig als er niet te veel mensen om het roer vochten, want dan moest hij zo vreselijk opletten. Voor je het wist was de roerganger weer gewisseld en stuurde die negentig graden de verkeerde kant op. Nee, liever een vaste man aan het roer met een betrouwbare hand. Bovendien had Gerben belangstelling voor zijn bedrijf en Lieuwe hoopte dat hij met zijn bedrijfstrainingen wellicht in de toekomst gebruik zou maken van de *Antonia Sarah*.

“En wat doet U normaal?” vroeg Gabriëlla. “Ik bedoel als U niet op zo’n boot zit?”

“Ja, dat wil ik ook wel eens weten”, riep Hannelore vanaf de andere kant van de tafel. “Wat voor soort baan heeft U nou, dat U zo lang op zee kunt rondzwalken?”

“Kinderlokker!” brulde Mees. “Hij is in het echt kinderlokker!”

“Mees toch”, zei Nora en ze giegelde.

Lieuwe keek woest.

“Wist je dat niet Nora”, riep Mees vrijpostig. “Hij is net weer op vrije voeten, hè kapitein? Daarom hebben wij nooit schooltjes aan boord.”

Lieuwe wilde hem slaan. “Hou je stomme smoel”, zei hij en hij schaamde er zich onmiddellijk over.

“O jee, de schipper kan er niet om lachen Mees”, zei Hannelore.

“Nou het was ook niet aardig hoor, Meesje”, zei Nora teder. “Maar vertelt U nu eens,” ging ze belangstellend verder en ze trok nadrukkelijk haar gezicht weer in de plooi, “wat doet een man als U nou verder voor de kost?”

Lieuwe keek haar verdrietig aan. Hij was voor haar een alien van een andere planeet. Het zei haar niets, het vak van reder, van schipper-eigenaar. Veel van zijn nieuwe gasten dachten dat wat hij deed